

Křesťanské sbory - Historie

Křesťanské sbory je název hnutí v rámci evangelikálního proudu křesťanství. Je volným sdružením autonomních sborů (místních církví), které se vyznačuje bratrským vedením sboru a bohoslužeb, což se odrazilo i v celosvětovém názvu hnutí - "bratrské". V České republice byl pro celé hnutí přijat název Křesťanské sbory, pod kterým sbory vystupují jako samostatná církev.

Historie

Křesťanské sbory navazují na probuzenecké hnutí z 18. a 19. století, zejména tzv. Plymouthských bratří působících před rokem 1830 v Dublinu, Bristolu, Plymouthu ve Spojeném království a bratrského hnutí (Die Brüderbewegung) v polovině 19. století v Německu. Roku 1848 se ve Spojeném království podle přístupu k věřícím ostatních církví hnutí diferencovalo na dvě skupiny, otevření bratří a uzavření bratří (Darbysté).

Působení v České republice

V době Rakousko-uherské monarchie působili na území dnešní ČR jako bratrští misionáři, například Dr. F. W. Baedeker, E. H. Broadbent a F. Butcher z Anglie, J. Warns z Německa a F. Widmer ze Švýcarska. Z domácích pracovníků pak F. J. Křesina a J. Mrózek, absolventi Alianční biblické školy v Berlíně. Škola, založená mimo jiné i osobnostmi bratrského hnutí Dr. F. W. Baedekerem a generálem G. von Viebahn a vedena učiteli z řad otevřených bratří Ch. Köhlerem a J. Warnsem, vychovávala misijní pracovníky především pro Rusko a východní Evropu. Dalšími spoluzakladateli bratrského hnutí v Česku byli kolportéři biblí Britské biblické společnosti jako například K. Helmich, M. Sadloň, R. Meitner. Vznik prvních sborů tohoto hnutí na území dnešní ČR spadá do roku 1909. Je spojen s misijním působením otevřených bratří. V meziválečném období užívaly bratrské sbory název Sbory věřících v Krista. Ve Třetí říši byla existence bratrských sborů možná ve svazu BFC (Bund freikirchlicher Christen) s baptisty a metodisty, také v Protektorátu Čechy a Morava byl na ně vyvíjen tlak, aby vstoupily do svazu s Chelčického jednotou. Po válce se Křesťanské sbory těšily z nezávislosti jen do vydání nového církevního zákona v roce 1949, který nepočítal s církvemi bez struktur a členských záznamů a s duchovními bez státního zaměstnaneckého poměru. Po letech života v ilegalitě a persekucích získaly Křesťanské sbory v roce 1956 státní souhlas ke své činnosti. Zachovaly si však určitá specifika svého vnitřního života, jež ke své činnosti potřebovaly. Od roku 1957, kdy byla schválena jejich první ústava, nesou sbory bratrského hnutí v České republice název Křesťanské sbory. V současné době v Čechách působí kolem dvaceti sborů a na Moravě a ve Slezsku kolem čtyřiceti. Během sčítání lidu 2001 příslušnost ke Křesťanským sborům uvedlo 3910 obyvatel České republiky.

Působení v dalších zemích

Křesťanské sbory v České republice spolupracují s tzv. Bratrským hnutím působícím i jinde. V jednotlivých zemích nesou samostatné sbory nebo jejich volné svazy různé názvy: v Německu Brüdergemeinden, a to ve svazu Evangelisch-Freikirchlichen Gemeinden nebo jako tzv. Freie Brüder v Polsku Koszciół Wolnych Chrzeczcijan na Slovensku Křesťanské sbory

Charakteristika, nauka a činnost

Stoupenci křesťanských sborů se často prezentují jako křesťané, kteří nejsou vázáni na žádnou konkrétní církev.

Uspořádání církve

Vedení sboru se ujímá skupina starších bratří uznaných a potvrzených shromážděním sboru (podle 1Tm 3,1-7). Jejich spolupracovníci se nazývají diakoni a diakonky (řec. pomocník). Koordinaci sborů zajišťují zástupci volení do regionálních a celorepublikových mezisborových rad. Komunikaci se státní správou zajišťují dva zástupci pověřeni shromážděním zástupců všech sborů.

Vztah k Bibli

Podobně jako v ostatních evangelikálních směrech, Křesťanské sbory a jejich teologie vycházejí zejména z určité sestavy krátkých novozákonních citací a jejich doslovného výkladu jako spolehlivých a autoritativních výpovědí. Základní činnost sborů sestává z různých forem biblického čtení a biblických hodin a kroužků. Důležitost Bible je podkládána biblickými citacemi (Sk 2,42, 2Tm 3,16; 2Pt 1,20-21).

Bohoslužby

Večeře Páně je slavena každou neděli. Obdobně jako u jiných křesťanských církví je považována za projev společenství s Kristem a navzájem a za zpřítomnění Kristova utrpení, smrti a zmrtvýchvstání. Modlitba jako vzývání, děkování a přímluva zahrnuje všechny životní situace a oblasti. Na biblických a modlitebních hodinách, v modlitebních kroužcích a během bohoslužeb členové děkují za Boží blízkost a modlí se za osobní potřeby, misii i politiku.

Teologie a poslání církve

- Pro tyto sbory a jejich členy je například typický velký důraz na několik konkrétních biblických citací, zdůrazňujících nezávislost na církevních strukturách a přímý vztah k Ježíši Kristu.
- Uvěřit v Ježíše Krista a přijmout jej za svého Zachránce a Pána - obvykle je očekáváno zejména vyslovení této konkrétní doslovné formulace v osobní modlitbě.
- ...nebo: máte jediného mistra a vy všichni jste bratři. (Ježíš Kristus, Matoušovo evangelium 23,8-12)
- ...Nebo: kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. (Ježíš Kristus, Matoušovo evangelium 18,20)
- ...já vystavím svou církev. (Ježíš Kristus, Matoušovo evangelium 16,18) Poslání církve Křesťanské sbory charakterizují a dokládají biblickými citacemi ve třech rovinách:
- společná oslava Boha jako Stvořitele a Vykupitele světa, jeho vzývání v modlitbě a službě (1Tes 1,9; Ř 12,1; Ef 3,10.21)
- vzájemná služba projevuje ukazováním si cesty, pastýřskou ochranou, povzbuzováním a napomínáním, jako? i vzájemnou praktickou pomocí (Ř 15,14; Gal 5,13). Členové sborů pěstují vzájemné vztahy (vzájemné navštěvování, společné dovolené a jiný program atd.).
- k ostatním lidem vydává církev skrze misijní a diakonskou službu svědectví o smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista jako Božího činu záchrany, který napravuje její vztah k Bohu i lidem (J 3,16). Její misijní a diakonská zodpovědnost je nejen místní, ale i celosvětová (Mt 28,19n).

Příslušnost k církvi

Pro příslušnost k církvi považují Křesťanské sbory za rozhodující tato kritéria:

- Živý vztah k Ježíši Kristu. Do společenství věřících v církvi jsou Křesťanskými sbory (s poukazem na Sk 2,38-40; 1Tes 1,9) přijímáni jen ti, kdo prožili obrácení k Bohu. Obrácením rozumí osobní přimknutí se k Bohu, vyznání hříchů a přijetí odpuštění, jež Bůh potvrzuje darem Ducha svatého a nového života.
- Křest věřícího (s poukazem na Mt 28,19 Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého..) chápou jako znamení o přechodu člověka k novému životu s Kristem. Odmítají křest nemluvňat.
- Požádání o přijetí do sboru. Zájemce nejprve požádá starší sboru o rozhovor. Po určité době vzájemného poznávání a účasti zájemce na životě sboru může být veřejně přijat do sboru v rámci bohoslužebného shromáždění, obvykle aktem křtu. Příslušnost ke Křesťanskému sboru vylučuje příslušnost k jinému sboru či náboženské společnosti.

Zpracoval Jaromír Andryšek